

Raport

o stanie Gminy Borne Sulinowo

za 2018 rok

Burmistrz Bornego Sulinowa

Borne Sulinowo, maj 2019 rok

www.bornesulinowo.pl

1. SPIS TREŚCI

1.	Spis treści	2
2.	Wstęp	4
3.	Informacje ogólne	4
3.1.	Ogólna charakterystyka gminy	4
3.1.1.	Położenie i powierzchnia gminy	5
3.1.2.	Uwarunkowania społeczno-gospodarcze	8
3.2.	Charakterystyka pozycji i rozwoju gminy	11
4.	Informacje finansowe	12
4.1.	Stan finansów gminy	12
4.2.	Wykonanie budżetu gminy	13
4.3.	Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych	17
4.4.	Wieloletnia prognoza finansowa	20
5.	Informacja o stanie mienia komunalnego	22
5.1.	Przysługujące prawo własności	22
5.2.	Inne niż własność prawa majątkowe	25
5.3.	Zmiany w stanie mienia komunalnego	25
6.	Informacja o realizacji polityk, programów i strategii	25
6.1.	Strategia rozwoju	25
ład przestrzenny		
6.2.	Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy	26
6.3.	Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	26
Zasoby materialne gminy		
6.4.	Gminny program rewitalizacji.....	34
6.5.	Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy	34
6.6.	Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych	35
6.7.	Program opieki nad zabytkami	35

Infrastruktura komunalna

6.8. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych	35
--	----

Środowisko

6.9. Plan gospodarki niskoemisyjnej	36
---	----

6.10. Program ochrony środowiska	36
--	----

Polityka społeczna

6.11. Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych	36
--	----

6.12. Gminny program wspierania rodziny.....	38
--	----

6.13. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	39
---	----

6.14. Program przeciwdziałania narkomanii	40
---	----

6.15. (Wieloletni) i roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi	41
--	----

7. Realizacja uchwał rady gminy	42
--	-----------

8. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi	43
---	-----------

8.1. Porozumienia międzygminne	43
--------------------------------------	----

8.2. Inne formy współdziałania	43
--------------------------------------	----

8.3. Współpraca międzynarodowa.....	43
-------------------------------------	----

9. Inne istotne działania Burmistrza Bornego Sulinowa	43
--	-----------

2. Wstęp

Obowiązek sporządzenia raportu o stanie gminy wynika z art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (Dz.U. z 2019r. poz.506). Raport przygotowany został po raz pierwszy przez organ wykonawczy gminy czyli przez Burmistrza Bornego Sulinowa i obejmuje podsumowanie jego działalności oraz różne informacje o stanie Gminy Borne Sulinowo na koniec 2018 roku. W następnych latach, w zależności od potrzeb i wymagań dla tego typu dokumentu czy zakresu informacji kolejne coroczne raporty będą stosownie zmieniane.

3. Informacje ogólne

3.1. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Borne Sulinowo jest gminą miejsko-wiejską. Jest położona we wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie szczecineckim. Teren gminy obejmuje miasto Borne Sulinowo, które stanowi siedzibę władz samorządowych oraz 18 sołectw: Ciemino, Dąbie, Jeleń, Juchowo, Kiełpino, Krągi, Kucharowo, Liszkowo, Łączno, Łubowo, Nobliny, Piława, Radacz, Rakowo, Silnowo, Starowice, Śmiadowo, Uniemino.

Gmina zajmuje powierzchnię ponad 484 km². Pod względem wielkości zajmuje 2 miejsce wśród 6 gmin powiatu szczecineckiego. Liczba ludności w 2018 roku według danych Urzędu Miejskiego w Bornem Sulinowie wynosiła 9660 osób. Pod względem liczby ludności gmina znajduje się na 4 miejscu w powiecie szczecineckim.

Rys 1. Położenie Gminy Borne Sulinowo na tle województwa zachodniopomorskiego

3.1.1. Położenie i powierzchnia gminy

Gmina Borne Sulinowo sąsiaduje z następującymi gminami:

- od północnego wschodu – z gminą Szczecinek (powiat szczecinecki, województwo zachodniopomorskie)
- od północnego zachodu – z gminą Barwice (powiat szczecinecki, województwo zachodniopomorskie)
- od zachodu – z gminą Czaplonek (powiat drawski, województwo zachodniopomorskie)
- od południa – z gminami Okonek i Jastrowie (powiat złotowski, województwo wielkopolskie);

Rys. 2 Lokalizacja Gminy Borne Sulinowo na tle powiatu szczecineckiego (źródło: www.gminy.pl)

Obszar gminy wynosi 48.495 ha

w tym:

lasy	25.501 ha	54,7 % pow.
jeziora	3.493 ha	7,5 % pow.
grunty orne	11.191 ha	24 % pow.
tereny zabudowane	6.424 ha	13,8 % pow.

Rys. 3. Gmina Borne Sulinowo – jej granice i położenie miejscowości. / opr. własne/

Miejscowości położone w Gminie Borne Sulinowo i ich rodzaj ujęto w tabeli j.n.:

Lp.	Nazwa miejscowości	Rodzaj miejscowości
1.	Borne Sulinowo	miasto
2.	Brzeźno	osada leśna
3.	Ciemino	wieś
4.	Ciemino Małe	osada
5.	Czochryń	wieś
6.	Dąbie	osada
7.	Dąbrowica	wieś
8.	Grzywnik	wieś
9.	Grabno	osada

10.	Jeleń	wieś
11.	Jelonek	wieś
12.	Juchowo	wieś
13.	Jeziorna	wieś
14.	Komorze	wieś
15.	Kietpino	wieś
16.	Kolanowo	osada
17.	Krągi	wieś
18.	Kucharowo	wieś
19.	Kłosówko	osada
20.	Kądzielna	osada
21.	Kłomino	osada leśna
22.	Liszkowo	wieś
23.	Łubowo	wieś
24.	Łączno	wieś
25.	Międzylesie	osada
26.	Nobliny	wieś
27.	Okole	wieś
28.	Obrąb	osada
29.	Osiczyn	osada
30.	Piława	wieś
31.	Płytnica	osada leśna
32.	Przyjezierze	wieś
33.	Radacz	wieś
34.	Rakowo	wieś
35.	Strzeszyn	osada
36.	Starowice	wieś
37.	Silnowo	wieś
38.	Śmiadowo	wieś
39.	Uniemino	wieś
40.	Zamęcie	osada

3.1.2. Uwarunkowania społeczno-gospodarcze

Demografia

Stan ludności na koniec 2018 roku wg danych GUS wynosił 9983osób (z czego ludność na obszarze miasta Borne Sulinowo stanowiła 5090 osób, natomiast na obszarze wiejskim 4 893). Dla porównania stan ludności na koniec 2017 roku wynosił 9935 osób, w tym kobiety 5094. Od roku 2016 obserwuje się wzrost liczby ludności w gminie. Tendencja wzrostowa dotyczy głównie obszaru miejskiego.

Tab. Ludność w Gminie Borne Sulinowo według płci i wieku w 2018 r. / wg. danych GUS /

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Miasto			Wieś		
				razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
Borne Sulinowo	9983	4854	5129	5090	2379	2711	4893	2475	2418
0 - 4	402	177	225	187	84	103	215	93	122
0	79	31	48	40	16	24	39	15	24
1	94	41	53	41	21	20	53	20	33
2	69	32	37	33	16	17	36	16	20
3	85	35	50	36	15	21	49	20	29
4	75	38	37	37	16	21	38	22	16
5 - 9	454	225	229	207	103	104	247	122	125
5	80	38	42	41	20	21	39	18	21
6	80	43	37	32	16	16	48	27	21
7	93	45	48	45	22	23	48	23	25
8	103	47	56	51	23	28	52	24	28
9	98	52	46	38	22	16	60	30	30
10-14	510	251	259	247	104	143	263	147	116
10	115	58	57	54	19	35	61	39	22
11	103	51	52	50	24	26	53	27	26
12	96	40	56	54	23	31	42	17	25
13	97	47	50	38	14	24	59	33	26
14	99	55	44	51	24	27	48	31	17
15-19	509	264	245	253	130	123	256	134	122
15	91	53	38	44	24	20	47	29	18
16	112	66	46	57	36	21	55	30	25

17	105	55	50	48	26	22	57	29	28
18	92	40	52	46	19	27	46	21	25
19	109	50	59	58	25	33	51	25	26
20-24	685	336	349	353	168	185	332	168	164
20	121	70	51	64	40	24	57	30	27
21	146	77	69	76	32	44	70	45	25
22	114	58	56	53	25	28	61	33	28
23	157	71	86	83	37	46	74	34	40
24	147	60	87	77	34	43	70	26	44
25-29	735	396	339	335	155	180	400	241	159
25	152	90	62	69	34	35	83	56	27
26	148	77	71	76	38	38	72	39	33
27	155	70	85	79	31	48	76	39	37
28	135	84	51	52	29	23	83	55	28
29	145	75	70	59	23	36	86	52	34
30-34	684	340	344	303	142	161	381	198	183
35-39	632	293	339	276	127	149	356	166	190
40-44	698	360	338	341	163	178	357	197	160
45-49	720	349	371	426	198	228	294	151	143
50-54	619	314	305	323	172	151	296	142	154
55-59	659	363	296	309	168	141	350	195	155
60-64	722	362	360	319	148	171	403	214	189
65-69	703	335	368	378	177	201	325	158	167
70 lat i więcej	1251	489	762	833	340	493	418	149	269
Wiek przedprodukcyjny	1674	827	847	790	377	413	884	450	434
Wiek produkcyjny	5995	3203	2792	2918	1485	1433	3077	1718	1359
18-64 lata mężczyźni	3203	3203	X	1485	1485	X	1718	1718	X
18-59 lat kobiety	2792	X	2792	1433	X	1433	1359	X	1359
Wiek mobilny	3635	1815	1820	1712	799	913	1923	1016	907
Wiek niemobilny	2360	1388	972	1206	686	520	1154	702	452

45-64 lata mężczyźni	1388	1388	X	686	686	X	702	702	X
45-59 lat kobiety	972	X	972	520	X	520	452	X	452
Wiek poprodukcyjny	2314	824	1490	1382	517	865	932	307	625
65 lat i więcej mężczyźni	824	824	X	517	517	X	307	307	X
60 lat i więcej kobiety	1490	X	1490	865	X	865	625	X	625
Biologiczne grupy wieku	9983	4854	5129	5090	2379	2711	4893	2475	2418
0-14 lat	1366	653	713	641	291	350	725	362	363
15-64 lat	6663	3377	3286	3238	1571	1667	3425	1806	1619
65 lat i więcej	1954	824	1130	1211	517	694	743	307	436
Edukacyjne grupy wieku	2318	1149	1169	1133	536	597	1185	613	572
3-6 lat	320	154	166	146	67	79	174	87	87
7-12 lat	608	293	315	292	133	159	316	160	156
13-15 lat	287	155	132	133	62	71	154	93	61
16-18 lat	309	161	148	151	81	70	158	80	78
19-24 lat	794	386	408	411	193	218	383	193	190
Kobiety w wieku 15-49 lat	2325	X	2325	1204	X	1204	1121	X	1121

Gospodarka

Ilość podmiotów gospodarczych na początku 2018r wg. danych GUS

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON	Gmina Borne Sulinowo
OGÓŁEM	771
w tym w sektorze: rolniczym	43
przemysłowym	56
budowlanym	118
na 10 tys. ludności	776
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. ludności	498

3.2. Charakterystyka pozycji i rozwoju gminy

Gmina Borne Sulinowo na tle 6 gmin powiatu w przełomie 2017 i 2018 roku wg. danych GUS:

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lokata gminy w powiecie
Ludność na 1 km ²	4
Kobiety na 100 mężczyzn ^a	5
Saldo migracji na 1000 ludności	1
Dochody własne budżetu gminy na 1 mieszkańca ^b	4
Środki w dochodach budżetu gminy na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych na 1 mieszkańca ^b	1
Wydatki budżetu gminy na 1 mieszkańca ^b	5
Dzieci w przedszkolach na 100 miejsc ^a	2
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w zasobach mieszkaniowych	5
Odsetek ludności korzystającej z instalacji wodociągowej	5
Odsetek ludności korzystającej z instalacji kanalizacyjnej	2
Odsetek ludności korzystającej z instalacji gazowej	5
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	3

a Najmniejsza wartość została oznaczona jako lokata 1, natomiast największa - jako ostatnia lokata spośród zestawionych jednostek.

b Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

4. Informacje finansowe

4.1. Stan finansów gminy

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem

Wyszczególnienie	2016	2017	2018
Dochody ogółem (D)	39 537 366,90	41 648 220,61	51 129 949,40
Dochody własne (DW)	15 876 887,69	16 963 415,82	24 050 797,45
Udział DW/D	40 %	41 %	47 %

Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem

Wyszczególnienie	2016	2017	2018
Wydatki ogółem (W)	39 773 542,71	40 711 960,70	45 931 385,21
Wydatki majątkowe (WM)	3 880 993,42	3 123 054,77	5 262 851,96
Udział WM/W	8 %	8 %	11 %

Zadłużenie ogółem

Poziom zadłużenia wg stanu na dzień 31.12.	2016	2017	2018
	18 164 232,29	16 021 419,60	14 459 675,16

Poziom wolnych środków po odliczeniu obsługi zadłużenia

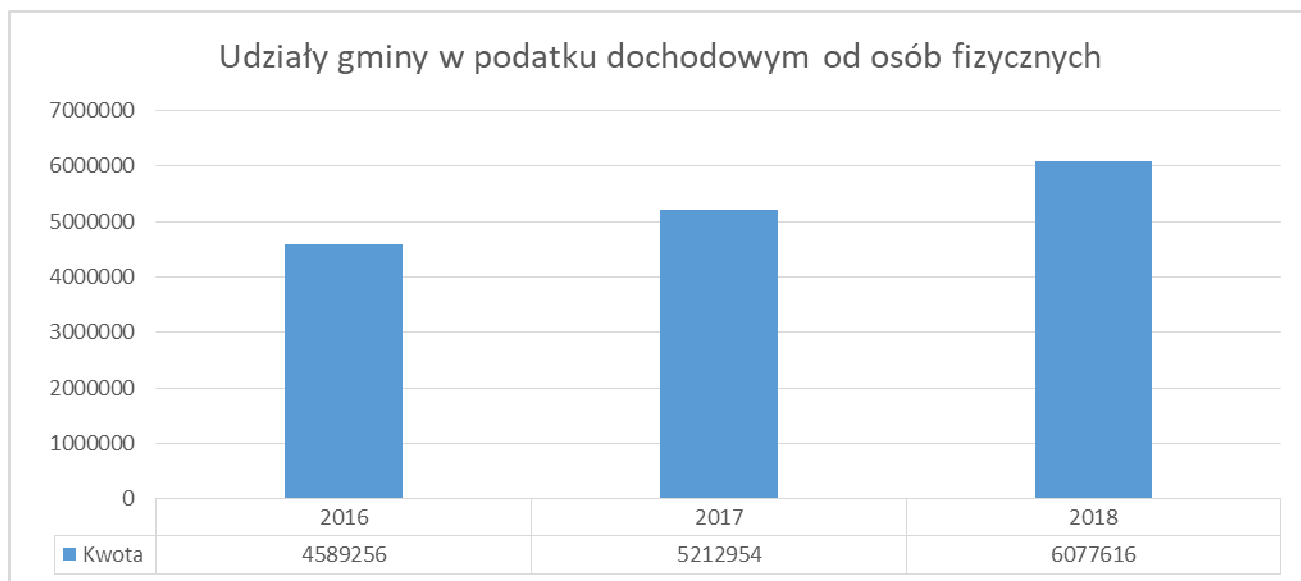
Wyszczególnienie	2016	2017	2018
Dochody ogółem (A)	39 537 366,90	41 648 220,61	51 129 949,40
Obsługa zadłużenia:			
Splaty kredytów i pożyczek	828 222,36	4 098 120,40	1 561 744,44
Koszty obsługi zadłużenia	586 532,07	570 365,19	491 202,77
Wydatki bez obsługi zadłużenia (B)	38 358 788,28	36 043 475,11	43 878 438,00
Wolne środki (A – B)	1 178 578,62	5 604 745,50	7 251 511,40

4.2. Wykonanie budżetu gminy

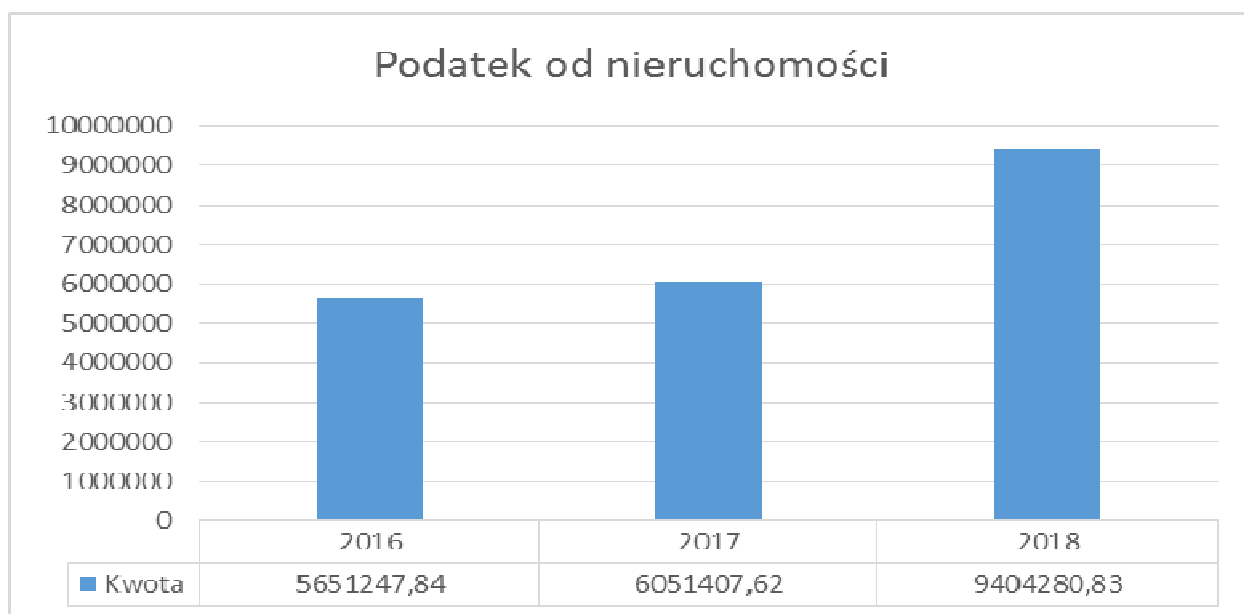
Struktura dochodów budżetu gminy wg działań

Dział	2016	2017	2018
Rolnictwo i łowiectwo	1,3	1,2	1,0
Transport i łączność	0,4	1,6	2,8
Gospodarka mieszkaniowa	4,9	4,1	4,0
Administracja publiczna	0,8	0,7	0,2
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,0	0,0	0,0
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej	31,3	32,8	39,7
Różne rozliczenia	26,3	25,3	23,4
Oświata i wychowanie	1,0	0,9	0,9
Pomoc społeczna	24,7	4,3	3,9
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	-	-	0,1
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,3	0,2	0,1
Rodzina	X	22,6	19,2
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	8,7	5,2	3,6
Kultura fizyczna	-	1,0	0,5
Pozostałe	0,3	0,1	0,6
OGÓŁEM	100,00	100,00	100,00

Dynamika PIT

Dynamika PN

Struktura wydatków budżetu gminy wg działów

Dział	2016	2017	2018
Rolnictwo i łowiectwo	1,2	1,2	1,1
Transport i łączność	2,1	4,4	7,1
Gospodarka mieszkaniowa	2,4	2,1	2,2
Administracja publiczna	9,0	9,8	9,8
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1,2	1,1	1,1
Oświata i wychowanie	29,6	28,4	27,0
Pomoc społeczna	28,6	8,4	8,6
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	-	-	0,1
Edukacyjna opieka wychowawcza	1,6	1,5	1,3
Rodzina	X	23,3	21,6
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	13,4	7,6	7,9
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3,6	4,0	4,9
Kultura fizyczna	0,4	2,1	2,0
Działalność usługowa	0,4	0,3	0,3
Ochrona zdrowia	0,4	0,4	0,4
Pozostałe	6,1	5,4	4,6
OGÓŁEM	100,00	100,00	100,00

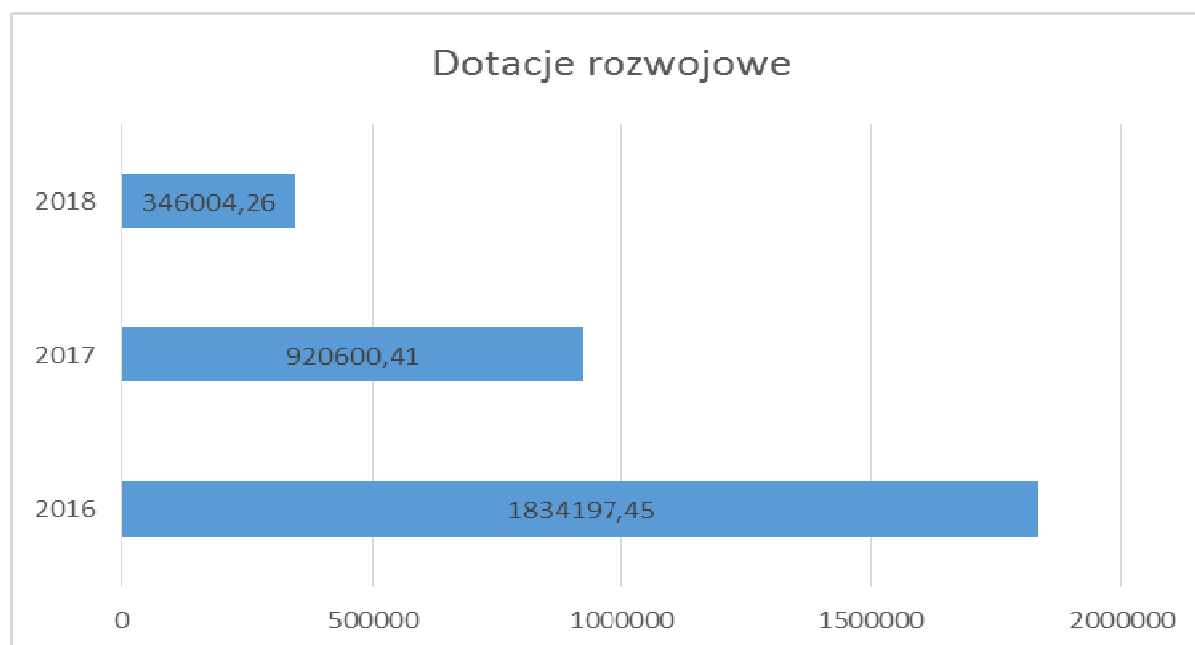
Wynik (nadwyżka/deficyt) operacyjny

Wyszczególnienie	2016	2017	2018
Wynik finansowy (nadwyżka/deficyt) różnica między dochodami, a wydatkami budżetu	- 236 175,81	+ 936 259,91	+ 5 198 564,19
Nadwyżka operacyjna (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) spełnienie art. 242 uofp	+ 802 907,05	+ 1 810 709,10	+ 7 610 906,56

Dotacje rozwojowe pozyskane spoza budżetu gminy

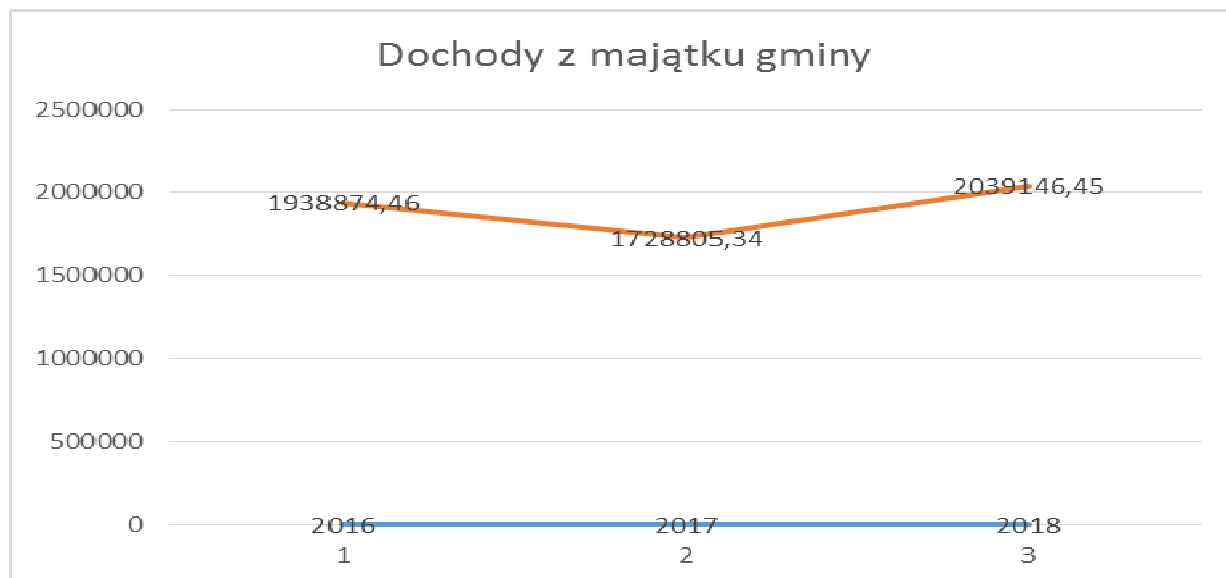
Dotacje rozwojowe to podlegające szczególnym zasadom rozliczenia wydatki budżetu państwa przeznaczone na realizację programów, projektów i zadań finansowanych z:

- środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA);
- środków, o których mowa w **art. 3b koordynacja wykorzystania środków z instrumentów finansowych i środków pomocy zwrotnej** ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2017 r. poz. 1376 i 1475);
- środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi.

Dochody z majątku gminy

Dochody z majątku gminy to np. dochody z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych oraz dochody z tytułu innych umów o podobnym charakterze, dochody z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego nieruchomości w prawo własności, dochody ze sprzedaży mienia gminnego.

4.3. Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych

Na podstawie uchwały Nr XIX/208/2016 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 18 lutego 2016 r. uchwalono Wieloletni Plan Inwestycyjny Gminy Borne Sulinowo na lata 2015-2020.

Do Wieloletniego Planu Inwestycyjnego zostały przyjęte niżej wymienione inwestycje.

1. Remonty i przebudowa dróg gminnych.
2. Budowa i remonty chodników, placów i miejsc postojowych na terenie miasta i gminy Borne Sulinowo.
3. Przebudowa ulicy Chrobrego w Bornem Sulinowie
4. Przebudowa ulicy Kruczkowskiego w Bornem Sulinowie.
5. Zagospodarowanie sportowo-turystyczne terenów położonych nad jeziorem Pile.
6. Zagospodarowanie rekreacyjne terenu gminy.
7. Zagospodarowanie placów i skwerów publicznych.
8. Zagospodarowanie rekreacyjne terenu działki nr 251/15 w miejscowości Kiełpino.
9. Budowa Strefy Aktywnego Wypoczynku w Bornem Sulinowie.
10. Siłownie zewnętrzne i place zabaw – budowa siłowni zewnętrznych i placów zabaw w miejscowości: Ciemino, Dąbie, Juchowo, Nobliny, Piława.
11. Przebudowa miejsc postojowych dla samochodów campingowych na terenie Dorzecza Parsęty.
12. Budowa publicznej toalety wolnostojącej w Bornem Sulinowie.
13. Remont obiektów komunalnych na terenie Gminy Borne Sulinowo.
14. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w miejscowościach na terenie gminy.
15. Przebudowa budynku magazynowego na budynek remizy strażackiej w Bornem Sulinowie.
16. Budowa sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej w Łubowie.
17. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie gminy.

18. Modernizacja systemu grzewczego wraz z termomodernizacją budynku szkoły w m. Juchowo w ramach projektu nr KIK/48 pn. „Działania infrastrukturalne na rzecz poprawy stanu środowiska w obiektach użyteczności publicznej na terenie Dorzecza Parsęty”.
19. Rozdział sieci kanalizacji deszczowej od kanalizacji sanitarnej w rejonie ulic Al. Niepodległości, Orła Białego, Lipowa w Bornem Sulinowie.
20. Modernizacja sieci deszczowych w Bornem Sulinowie.
21. Budowa sieci oświetleniowych na terenie miasta i gminy Borne Sulinowo.
22. Montaż oświetlenia drogowego i ulicznego zasilanego energią z OZE na terenie Gminy Borne Sulinowo.
23. Budowa pełnowymiarowego boiska treningowego przy ulicy Sportowej w Bornem Sulinowie.
24. Drogi dojazdowe do gruntów rolnych.
25. Przebudowa bieżni lekkoatletycznej na stadionie przy ul. Sportowej w Bornem Sulinowie.
26. Budowa mieszkań chronionych, socjalnych i tymczasowych.
27. Remont hali sportowej Centrum Kultury i Rekreacji w Bornem Sulinowie.
28. Zagospodarowanie rekreacyjne terenu działki nr 20 obręb Jelonek.
29. Budowa infrastruktury kajakowej na Szlaku kajakowym rzeką Piławą.

Struktura wydatków inwestycyjnych na dzień 31.12.2018r.:

Dział	Wyszczególnienie	Plan wg uchwały budżetowej (po zmianach)	Wykonanie	% wykonania	Struktura % wykonania
600	Transport i łączność	3 083 827,77	2 953 791,44	95,8	56,1
630	Turystyka	223 090,72	209 022,81	93,7	4,0
700	Gospodarka mieszkaniowa	348 930,00	348 930,00	100,0	6,6
710	Działalność usługowa	88 000,00	32 506,87	36,9	0,6
750	Administracja publiczna	23 000,00	23 000,00	100,0	0,4
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	21 800,00	21 800,00	100,0	0,4
801	Oświata i wychowanie	53 460,03	52 629,70	98,4	1,0
852	Pomoc społeczna	366 071,00	209 440,76	57,2	4,0
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	435 898,55	400 014,20	91,8	7,6
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	202 664,05	202 664,05	100,0	3,9
926	Kultura fizyczna	812 242,13	809 052,13	99,6	15,4
RAZEM:		5 658 984,25	5 262 851,96	93,0	100,00

Wydatki na inwestycje ujęte w WPI stanowiły 4 443 895,41 zł, co stanowi 84 % wydatków inwestycyjnych ogółem:

Wyszczególnienie inwestycji ujętych w WPI	Wydatki poniesione w 2018 roku	Środki własne	Dotacje z budżetu	Inne
Remonty i przebudowa dróg gminnych	1 226 039,35 zł	1 226 039,35 zł	- zł	- zł
Budowa i remonty chodników, placów i miejsc postojowych na terenie miasta i gminy Borne Sulinowo	240 476,07 zł	240 476,07 zł	- zł	- zł
Przebudowa drogi w m. Radacz	1 487 276,02 zł	135 410,27 zł	1 027 380,00 zł	324 485,75 zł
Zagospodarowanie sportowo-turystyczne terenów położonych nad jeziorem Pile	10 127,47 zł	10 127,47 zł	- zł	- zł
Zagospodarowanie rekreacyjne terenu gminy	67 019,53 zł	47 328,81 zł	- zł	19 690,72 zł
Zagospodarowanie placów i skwerów publicznych	35 554,07 zł	35 554,07 zł	- zł	- zł
Budowa mieszkań chronionych	55 350,00 zł	55 350,00 zł	- zł	- zł
Remont budynków komunalnych na terenie Gminy Borne Sulinowo	150 000,00 zł	150 000,00 zł	- zł	- zł
Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w miejscowościach na terenie gminy	14 506,87 zł	14 506,87 zł	- zł	- zł
Przebudowa budynku magazynowego na budynek remizy strażackiej w Bornem Sulinowie	21 800,00 zł	21 800,00 zł	- zł	- zł
Budowa sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej w Łubowie	52 629,70 zł	52 629,70 zł	- zł	- zł
Budowa publicznej toalety wolnostojącej w Bornem Sulinowie	102 531,89 zł	102 531,89 zł	- zł	- zł
Zagospodarowanie placów i skwerów publicznych: Poprawa jakości środowiska w miastach na terenie ZMiGDP	108 010,55 zł	69 552,07 zł	- zł	38 458,48 zł
Budowa sieci oświetleniowych na terenie miasta i gminy	62 776,76 zł	62 776,76 zł	- zł	- zł
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie gminy: Modernizacja budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Piława	38 745,00 zł	38 745,00 zł	- zł	- zł
Modernizacja boiska treningowego do piłki nożnej przy ul. Sportowej w Bornem Sulinowie	147 860,01 zł	147 860,01 zł	- zł	- zł

Przebudowa bieżni lekkoatletycznej na stadionie przy ul. Sportowej w Bornem Sulinowie	254 999,99 zł	207 499,99 zł	47 500,00 zł	- zł
Modernizacja hali sportowej przy Centrum Kultury i Rekreacji w Bornem Sulinowie	368 192,13 zł	184 096,07 zł	184 096,06 zł	- zł
Razem:	4 443 895,41 zł	2 802 284,40 zł	1 258 976,06 zł	382 634,95 zł

4.4. Wieloletnia prognoza finansowa

Wieloletnia prognoza finansowa Gminy Borne Sulinowo na lata 2019-2030

Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek					
nazwa instytucji finansującej	rodzaj zobowiązania	kwota wg umowy	kwota pozostająca do spłaty na dzień 31.12.2018r.	okres kredytowania	oprocentowanie
BGK	Kredyt	10 563 000,00	4 382 790,39	28.06.07-30.06.22	4,52% na dzień podpisania umowy
BOŚ	Kredyt	2 000 000,00	926 345,80	05.06.09-31.05.23	6,11% na dzień podpisania umowy
GBW	Kredyt	3 300 000,00	2 432 710,00	25.03.10-28.02.25	5,82% na dzień podpisania umowy
PBS	Kredyt	989 762,00	632 353,00	01.07.11-31.03.21	7,11% na dzień podpisania umowy
PBS	Kredyt	1 273 201,00	884 164,00	31.01.12-31.10.21	7,27% na dzień podpisania umowy
PBS	Kredyt	2 484 494,00	2 420 752,00	31.03.13-30.04.28	5,56% na dzień podpisania umowy
PBS	Kredyt	1 620 000,00	1 474 615,32	29.10.15-31.10.30	5,67% na dzień podpisania umowy
PBS	Kredyt	1 130 116,00	1 130 116,00	29.03.17-28.02.27	2,67% na dzień podpisania umowy
WFOŚiGW	Pożyczka na dofinansowanie zadania	103 803,60	66 324,60	06.10.14-30.08.24	0,5 stopy redyskonta weksli lecz nie mniej niż 3,7%

WFOŚiGW	Pożyczka na dofinansowanie zadania	22 137,50	6 913,50	16.06.15-31.03.20	0,5 stopy redyskonta weksli lecz nie mniej niż 3,7%
WFOŚiGW	Pożyczka na dofinansowanie zadania	129 526,05	102 590,55	07.06.16- 30.11.23	0,5 stopy redyskonta weksli lecz nie mniej niż 2%
Razem:		23 616 040,15	14 459 675,16		

Harmonogram spłat i obsługi zadłużenia

Wyszczególnienie	Spłata długu	Obsługa zadłużenia	Kwota długu
2019	3 333 332,00	477 400,00	11 626 343,16
2020	3 071 873,06	382 918,59	8 554 470,10
2021	2 807 705,56	255 899,00	5 746 764,54
2022	1 786 592,35	184 980,00	3 960 172,19
2023	1 035 074,11	138 570,00	2 925 098,08
2024	961 791,56	101 790,00	1 963 306,52
2025	590 996,32	70 983,00	1 372 310,20
2026	525 247,44	50 656,00	847 062,76
2027	407 531,44	31 855,00	439 531,32
2028	211 071,44	17 491,00	228 459,88
2029	124 615,44	9 767,00	103 844,44
2030	103 844,44	2 713,00	0,00
Razem:	14 959 675,16	1 725 022,59	-

Prognoza nadwyżki operacyjnej na najbliższe lata – brutto i netto

Nadwyżka operacyjna jednostki samorządu terytorialnego to różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi oraz odpowiednio deficyt operacyjny w przypadku osiągnięcia ujemnego wyniku bieżącego.

Nadwyżka operacyjna to wskaźnik obrazujący sytuację finansową w samorządzie, zdolność do spłaty rat od zaciągniętych kredytów, pożyczek czy wyemitowanych obligacji oraz możliwości samodzielnego finansowania inwestycji. Czym wyższa jest wartość nadwyżki operacyjnej tym większa jest możliwość realizacji przez jednostkę samorządu terytorialnego nowych przedsięwzięć majątkowych, zarówno bezpośrednio przeznaczając tą kwotę na inwestycje lub pośrednio spłacając wcześniej zaciągnięte zobowiązania na cele inwestycyjne.

Jest to najbardziej syntetyczna ocena kondycji finansowej samorządu, potencjału inwestycyjnego samorządu oraz zdolności kredytowej. Informuje ona jakimi środkami dysponuje jednostka po pokryciu najbardziej podstawowych potrzeb bieżących. Nadwyżkę operacyjną jednostka może przeznaczyć na przykład na inwestycje bądź spłatę zadłużenia.

Nadwyżka operacyjna może posłużyć do konstrukcji określonych wskaźników finansowych przydatnych w ocenie możliwości finansowania inwestycji ze środków własnych.

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Nadwyżka operacyjna	4 192 047,00	10 779 651,71	8 804 697,80	4 528 392,35	4 407 727,82
Splata zadłużenia	3 333 332,00	3 071 873,06	2 807 705,56	1 786 592,35	1 035 074,11
Nadwyżka operacyjna po odjęciu spłaty zadłużenia	858 715,00	7 707 778,65	5 996 992,24	2 741 800,00	3 372 653,71

Prognoza limitu zadłużenia na najbliższe lata

Wskaźnik spłaty na dzień	Wskaźnik planowanej łącznej spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1, do dochodów	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy	Spełnienie wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy
31.12.2019r.	6,78	7,25	TAK
31.12.2020r.	6,45	9,47	TAK
31.12.2021r.	6,19	14,16	TAK
31.12.2022r.	4,13	16,34	TAK
31.12.2023r.	2,40	15,87	TAK
31.12.2024r.	2,19	12,18	TAK
31.12.2025r.	1,35	8,76	TAK
31.12.2026r.	1,14	7,81	TAK
31.12.2027r.	0,85	6,89	TAK
31.12.2028r.	0,43	6,35	TAK
31.12.2029r.	0,25	5,94	TAK
31.12.2030r.	0,19	5,53	TAK

5. Informacja o stanie mienia komunalnego

5.1. Przysługujące prawo własności

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku Gmina Borne Sulinowo była właścicielem gruntów o łącznej powierzchni 712 ha, w tym:

- a) położonych w miejscowości Borne Sulinowo o pow. 212 ha,
 - b) położonych na terenie Gminy Borne Sulinowo o pow. 500 ha
- m. in.:

1. dróg gminnych o łącznej powierzchni 330 ha,
 - a) położonych w miejscowości Borne Sulinowo o pow. 41 ha,
 - b) położonych na terenie Gminy Borne Sulinowo o pow. 289 ha,
2. gruntów rolnych o łącznej powierzchni 140 ha,
 - a) położonych w miejscowości Borne Sulinowo o pow. 34 ha,
 - b) położonych na terenie Gminy Borne Sulinowo o pow. 106 ha,
3. gruntów leśnych i zadrzewionych o łącznej powierzchni 20 ha,
 - a) położonych w miejscowości Borne Sulinowo o pow. 0 ha,
 - b) położonych na terenie Gminy Borne Sulinowo o pow. 20 ha,
4. terenów mieszkaniowych o łącznej powierzchni 3 ha
 - a) położonych w miejscowości Borne Sulinowo o pow. 1 ha,
 - b) położonych na terenie Gminy Borne Sulinowo o pow. 2 ha,
5. innych terenów zabudowanych o łącznej powierzchni 27 ha,
 - a) położonych w miejscowości Borne Sulinowo o pow. 22 ha,
 - b) położonych na terenie Gminy Borne Sulinowo o pow. 5 ha,
6. zurbanizowanych terenów niezabudowanych o łącznej powierzchni 111 ha,
 - a) położonych w miejscowości Borne Sulinowo o pow. 55 ha,
 - b) położonych na terenie Gminy Borne Sulinowo o pow. 56 ha,
7. terenów rekreacyjno - wypoczynkowych, cmentarzy o łącznej powierzchni 79 ha,
 - a) położonych w miejscowości Borne Sulinowo o pow. 58 ha,
 - b) położonych na terenie Gminy Borne Sulinowo o pow. 21 ha,
8. terenów innych o łącznej powierzchni 2 ha,
 - a) położonych w miejscowości Borne Sulinowo o pow. 1 ha,
 - b) położonych na terenie Gminy Borne Sulinowo o pow. 1 ha,

Gminny zasób nieruchomości tworzą również lokale, budynki użytkowe i obiekty, w tym:

- budynek Urzędu Miejskiego w Bornem Sulinowie,
- lokal użytkowy w Łubowie przeznaczony na punkt apteczny,
- lokal użytkowy w Silnowie przeznaczony na punkt apteczny,
- budynek użytkowy w Silnowie przeznaczony na świetlicę wiejską,
- lokal użytkowy w Piławie przeznaczony na sklep ogólnospożywczy,
- budynek Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie,
- budynek Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bornem Sulinowie,
- budynek przeznaczony na Przedszkole Niepubliczne w Bornem Sulinowie,
- budynek przeznaczony na świetlicę wiejską w Silnowie,

- budynek po byłym Publicznym Gimnazjum w Silnowie,
- budynek Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Bornem Sulinowie,
- lokale użytkowe przeznaczone na prowadzenie Zakładów Opieki Zdrowotnej m.in. w: Silnowie oraz Łubowie,
- budynek kulturalno-oświatowy w Bornem Sulinowie,
- budynki szkół, w tym:
 - Szkoła Podstawowa im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego w Bornem Sulinowie,
 - Szkoła Podstawowa im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Jeleniu,
 - Publiczna Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Juchowie,
 - Szkoła Podstawowa im. Pierwszych Osadników w Łubowie,
 - Liceum Ogólnokształcące im. Bohaterów Oflagu II D w Bornem Sulinowie
- budynek Centrum Kultury i Rekreacji wraz z halą sportową w Bornem Sulinowie,
- budynki i lokale użytkowe, w których prowadzone są świetlice wiejskie m.in. w miejscowościach: Śmiadowo, Rakowo, Juchowo, Nobliny, Łubowo, Liszkowo, Silnowo, Piława, Kiełpino, Krągi, Radacz oraz Uniemino,
- budynek Środowiskowego Domu Samopomocy w Bornem Sulinowie,
- budynek administracyjno - biurowy wykorzystywany przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Bornem Sulinowie,
- budynek magazynowo – garażowy wykorzystywany przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Bornem Sulinowie,
- budynek użytkowy wykorzystywany przez Ochotniczą Straż Pożarną w Łubowie,
- budynek użytkowy wykorzystywany przez Ochotniczą Straż Pożarną w Juchowie,
- budynek użytkowy wykorzystywany przez Ochotniczą Straż Pożarną w Bornem Sulinowie,
- cmentarz komunalny wraz z budynkiem kaplicy w Łubowie,
- cmentarze komunalne m.in. w miejscowościach: Krągi, Juchowo, Kiełpino, Piława, łącznie, Borne Sulinowo.
- budynek szatni przy boisku sportowym w Bornem Sulinowie,
- budynek szatni przy boisku sportowym w Łubowie,
- budynek sanitariatu na targowisku miejskim „Mój rynek” w Bornem Sulinowie,
- 4 budynki po byłych wartowniach w Bornem Sulinowie,
- inne budynki magazynowe i garażowe.

Zasoby mieszkaniowe stanowi 86 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 4595,54 m², a także budynki gospodarcze i garaże.

Grunty Gminy Borne Sulinowo przekazane w trwały zarząd stanowią łączną pow. 6,9291 ha.

5.2. Inne niż własność prawa majątkowe.

- prawo użytkowania wieczystego;

Gmina Borne Sulinowo w dniu 10 października 2002 roku nabyła prawo użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych, położonych w miejscowości Parsęcko, gmina Szczecinek, oznaczonych w ewidencji gruntów Nr 681/29 o powierzchni 3,2750 ha i Nr 681/30 o powierzchni 1,1446 ha, stanowiących własność Skarbu Państwa, z urzędzoną księgą wieczystą Nr KW 18281.

5.3. Zmiany w stanie mienia komunalnego.

Od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2018 roku Burmistrz Bornego Sulinowa dokonał zbycia nieruchomości wchodzących w skład mienia komunalnego, w tym:

1. Nieruchomości niezabudowane:
 - a) 1 działka przeznaczona pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i usługową turystyki,
 - b) 1 działka przeznaczona pod zabudowę jednorodzinną i usługową,
 - c) 3 działki przeznaczone pod zabudowę usług turystyki,
 - d) 1 działka przeznaczona pod zabudowę usługową.
2. Nieruchomości zabudowane:
 - a) 5 lokali mieszkalnych,
 - b) 3 działki zabudowane budynkami z przeznaczeniem pod usługi, produkcję, bazy, składy,
 - c) 1 działka zabudowana budynkiem mieszkalnym.

W okresie od 1 stycznia 2018r. do 31 grudnia 2018r. sprzedano z zasobu Gminy Borne Sulinowo nieruchomości na łączną kwotę: 1 098 416,50 zł.

3. W celu regulacji praw własności dokonano zamiany 13 działek stanowiących własność Gminy Borne Sulinowo na 4 działki będące własnością Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Szczecinku.
4. W celu regulacji własności dróg publicznych Gmina Borne Sulinowo przekazała 1 działkę w formie darowizny na rzecz Powiatu Szczecineckiego.
5. Nabyto do zasobu Gminy Borne Sulinowo poprzez wykonanie prawa pierwokupu prawo własności nieruchomości gruntowej.

6. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

6.1. Strategia rozwoju

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Borne Sulinowo na lata 2004 – 2019 została przyjęta Uchwałą Nr XV/171/2004 Rady Miejskiej w Borne Sulinowie z dnia 30 kwietnia 2004 r.

Określone w uchwale 3 cele strategiczne tj.: zapewnienie pełnego bezpieczeństwa ekologicznego, wysokiego poziomu rozwoju społecznego oraz zrównoważonego rozwoju gospodarczego gminy

poprzez wykorzystanie walorów przyrodniczych, zasobów ludzkich i specyfiki Bornego Sulinowa, nie uległy zmianie.

Turystyka została wskazana w strategii jako główny element rozwoju gospodarczego gminy.

Jednakże z uwagi na upływ czasu i zachodzące zmiany konieczna będzie weryfikacja celów pośrednich i celów operacyjnych.

Dlatego celowe będzie przystąpienie w 2019 roku do opracowania kolejnej strategii rozwoju na lata 2020 – 2035.

Ład przestrzenny

6.2. Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy.

Na terenie gminy Borne Sulinowo obowiązuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjęte przez Radę Miejską w Bornem Sulinowie uchwałą Nr IV/26/2003 z dnia 22 lutego 2003 r. Celem opracowania studium jest określenie celów i zadań długofalowej polityki przestrzennej oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, na podstawie kompleksowej, wielostronnej analizy uwarunkowań rozwoju.

Uchwalenie pierwotnego studium dla terenów całej Gminy nastąpiło w 2003 r. co powoduje, iż dane w nim zawarte są w większości już nieaktualne. Znaczna część zagadnień dot. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego była opracowana w szczegółowy sposób na podstawie dostępnych wówczas danych.

Po wykonaniu analizy części graficznej obowiązującego studium wykazano sprzeczności między obowiązującym planem miejscowym z 1996 r., a studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Informacje dotyczące dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania, uzbrojenia terenu, ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony, stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej stały się w części nieaktualne.

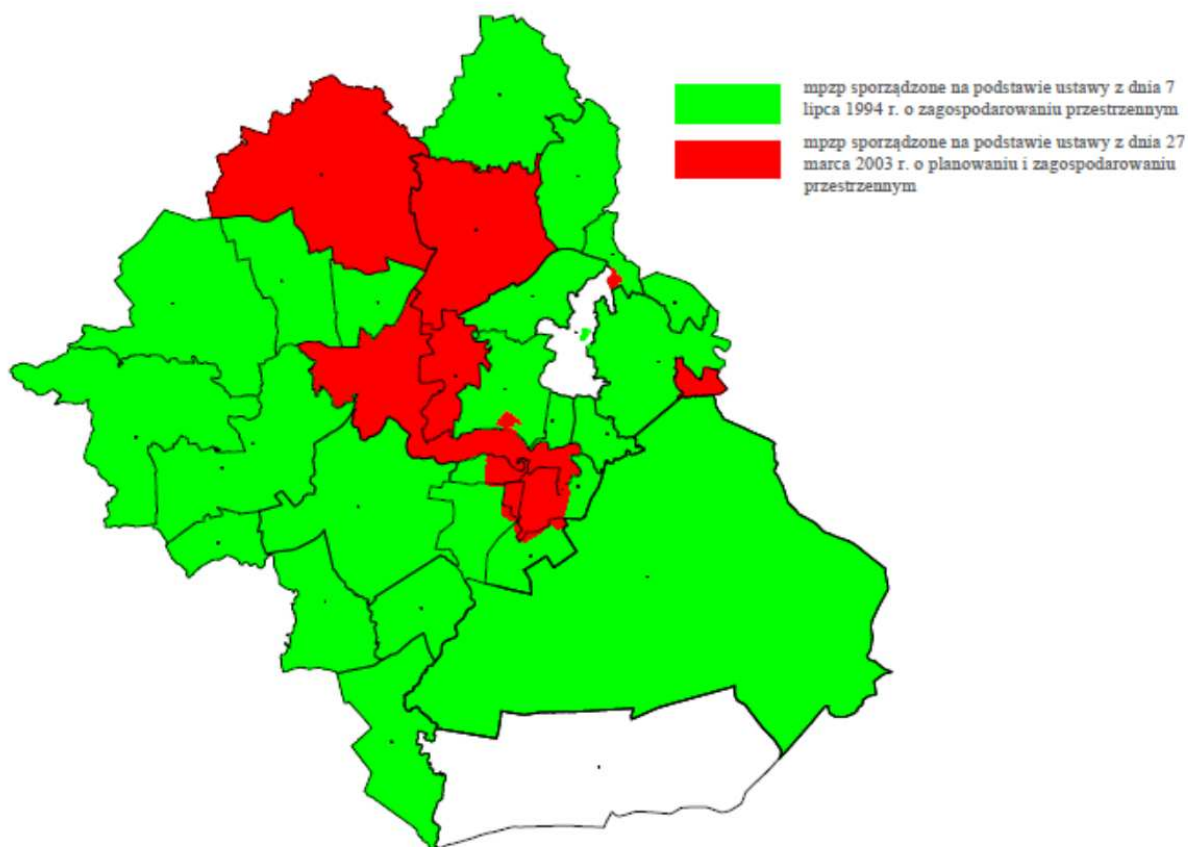
W związku z powyższym obowiązujące studium uważa się za nie spełniające wszystkich obowiązujących wymagań. Stwarza to potrzebę dostosowania zapisów całego dokumentu do aktualnych przepisów m.in. prawa wodnego, ochrony środowiska, a przede wszystkim ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz właściwych rozporządzeń. Dodatkowo należy uzupełnić studium o aktualne analizy ekonomiczne, środowiskowe, społeczne oraz prognozy demograficzne. Jednakże owe przepisy nie ustalają terminu dostosowania obowiązujących dokumentów do nowych wymogów prawnych, a zmiana zapisów studium może nastąpić w każdym momencie po uprzednim przystąpieniu do zmiany. Rada Miejska w Bornem Sulinowie uchwałą Nr XXVI/270/2016 z dnia 19 lipca 2016 r. umożliwiła przystąpienie do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo. Granicami obszaru objętego zmianą studium są granice administracyjne Gminy Borne Sulinowo. Procedura planistyczna trwała na koniec 2018r i planowana jest do kontynuacji w 2019r. i zakończenia w 2020r.

6.3. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zwany potocznie planem miejscowym, stanowi akt prawa miejscowego przyjmowanego w formie uchwały Rady Miejskiej. Ustalenia planu miejscowego kształtują wraz z innymi przepisami sposób wykonywania prawa własności nieruchomości. Projekt planu miejscowego sporządza się zgodnie z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz przepisami odrębnymi. Jako kryterium oceny zgodności

obowiązujących planów miejscowych przyjęto zapisy art. 15 i 16 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2018r. poz. 1945 z późn. zm.), rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz.U. z 2013r. Nr 164, poz. 1587) oraz inne przepisy, które w szczególności odnoszą się do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęty jest obszar o powierzchni 43 461,7 ha, co przy powierzchni gminy 48 453,8 ha daje stopień pokrycia w 86,69 %. Obszar o powierzchni 34 959,4 ha stanowią plany miejscowe sporządzone na podstawie ustawy z 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 1994r. Nr 89, poz. 415 z późn. zm.) (rys.1 – obszar oznaczony kolorem zielonym). Pozostała część powierzchni objętej planem miejscowym tj. 8502,3 ha sporządzona została na podstawie przepisów z ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (rys. 1 – obszar zaznaczony kolorem czerwonym). Obręb Kłomino oraz część obrębu Ciemino nie jest objęta obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (rys. 1 – obszar zaznaczony kolorem białym).

Rys 4. Przedstawiający powierzchnie Gminy objęte miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. / opr. własne/

- a) Obowiązujące plany miejscowe na terenie miasta i Gminy Borne Sulinowo sporządzone na podst. ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym.

Lp.	NAZWA PLANU	NR UCHWAŁY	OBSZAR OBJĘTY PLANEM
1	Miejscowy Plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Borne Sulinowo.	Uchwała nr XXX/185/93 Rady Gminy w Silnowie z dnia 20 kwietnia 1993 r. zmieniony uchwałą nr XII/148/95 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 8 czerwca 1995 r.	≈ 1 280 ha
2	Miejscowy Plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Borne Sulinowo.	Uchwała nr XXVI/92/87 Rady Narodowej Gminy Silnowo z dnia 21 grudnia 1987 r. wraz z aktualizacją zatwierdzoną uchwałą Nr XV/84/91 Rady Gminy w Silnowie z dnia 21 grudnia 1991 r. – zmieniony uchwałą nr XIX/241/96 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 31 stycznia 1996 r.	≈ 33 512 ha
3	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Borne Sulinowo – Wieś Komorze	Uchwała nr XIII/161/95 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 14 lipca 1995 r. ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Koszalińskiego z dnia 22 sierpnia 1995 r. nr 22 zmieniony uchwałą nr XXVIII/354/96 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 09.12.1996 r.	≈ 161 ha
4	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego miejscowości Ciemino gmina Borne Sulinowo, dla zabudowy mieszkaniowej i letniskowej	Uchwała nr XXVII/472/2002 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 10 kwietnia 2002 r.	6,57 ha

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządzone na podstawie nieobowiązujących już przepisów nie zawierają wszystkich niezbędnych ustaleń potrzebnych do określenia warunków zabudowy. Posiadają za to podstawowe informacje w zakresie przeznaczenia terenu, zakazów zabudowy lub innych zagadnień. Wyjątkiem jest plan na część miejscowości Ciemino, który obejmuje zagadnienia dotyczące przeznaczenia terenu, zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu oraz zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej. Dodatkowo na załączniku graficznym do przedmiotowego planu zaznaczono m.in.: linie rozgraniczające tereny o różnych funkcjach, nieprzekraczalne linie zabudowy, projektowane granice nieruchomości, istniejące i projektowane linie energetyczne oraz sieci wodociągowe.

W związku z tym, iż obecnie obowiązuje ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która wprowadza wymagany zakres ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w art. 15 ust 2 oraz nieobligatoryjny zakres w ust. 3, a także ujednoczenie zakresu projektu planu w części tekstowej i graficznej, w/w plany miejscowe sporządzone na podstawie ustawy z 1994 r. wymagają jak najszybszej zmiany.

b) Obowiązujące plany miejscowe na terenie miasta i Gminy Borne Sulinowo sporządzone na podst. ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Lp.	NAZWA PLANU	NR UCHWAŁY	OBSZAR OBJĘTY PLANEM
1	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Borne Sulinowo teren działki ewid. nr 244 położonej w miejscowości Łubowo	Uchwała Nr XXXV/406/2006 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 14 lipca 2006 r.	0,05 ha
2	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Borne Sulinowo	Uchwała NR XXXV/382/09 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 28 września 2009 r.	535,1 ha
3	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Borne Sulinowo dla działek nr ewid. 12/91, 12/68, 12/65, 12/64, 22/20 położonych w miejscowości Dąbrowica - „Centrum Turystyczne Dąbrowica”	Uchwała nr XLVIII/541/10 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 9 listopada 2010 r.	18,71 ha
4	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Borne Sulinowo dla terenów o symbolach 3MN; 64Ut,MN; 65Ut, 91U,Ut,MW; 116Kg; 156MN,U;168MW,MN,U; 188MW,MN,U; 196US; 200MN,Ut; 204MW,U; 207MW,MN,U.	Uchwała Nr XVIII/220/2012 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 28 lutego 2012 r	17,65 ha

5	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo dla obrębu Kiełpino	Uchwała Nr XX/227/2012 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 26 kwietnia 2012 r.	3 289,66 ha
6	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla działek 12/3, 12/16, 12/63, 12/73, 12/92, 12/94, 22/61, 22/62 położonych w miejscowości Dąbrowica	Uchwała Nr XL/480/2014 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 13 lutego 2014 r.	4,31 ha
7	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo dotyczący terenów położonych w miejscowości Silnowo	Uchwała Nr XIV/150/2015 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 29 października 2015 r.	616,6 ha
8	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo dla obrębu Juchowo	Uchwała Nr XIV/151/2015 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 29 października 2015 r.	2 065,8 ha
9	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo dla obrębu Jelonek	Uchwała Nr XIV/149/2015 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 29 października 2015 r.	143,3 ha
10	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo dla obrębu Piława	Uchwała Nr XIV/152/2015 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 29 października 2015 r.	1 816,8 ha
11	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo dla terenu położonego w miejscowości Grabno	Uchwała Nr XXXIII/345/2017 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 30 marca 2017 r.	11,97 ha
12	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo dotyczącego terenu działki	Uchwała Nr XXXVIII/417/2017 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 28 września 2017 r.	1,29 ha

	o numerze ewidencyjnym 131/3 położonej w miejscowości Silnowo		
13	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Borne Sulinowo dla terenów o symbolach 44Ua; 71Ut; 79Ut,MN; 88Ut,MN; 186MW,U; 210MW,U	Uchwała Nr XLII/464/2018 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 1 lutego 2018 r.	5,0 ha

Wszystkie w/w plany miejscowe zostały przygotowane zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Kilka z nich częściowo nie odpowiada obowiązującym obecnie przepisom. W szczególności dotyczy się to zasad kształtowania krajobrazu, minimalnej liczby miejsc do parkowania pojazdów i sposób realizacji tych miejsc oraz minimalnej intensywności zabudowy.

Trzy z w/w planów miejscowych w najbliższym czasie stracą swoją moc, ponieważ w dniu 30 marca 2017 r. podjęte zostały uchwały w sprawie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo dla obrębu Dąbrowica oraz Łubowo. Pozostałe obowiązujące plany miejscowe pomimo nieaktualności w niektórych zakresach zachowują swoją moc. Nie ma również żadnych podstaw do bezzwłocznego doprowadzenia ich do zgodności z aktualnymi wymogami prawa.

c) plany miejscowe w trakcie opracowania

Lp.	NAZWA PLANU	NR UCHWAŁY
1	W sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo dla obrębu Dąbrowica	Uchwała Nr XXXIII/346/2017 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 30 marca 2017 r.
2	W sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo dla obrębu Jeleń	Uchwała Nr XXXIII/347/2017 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 30 marca 2017 r.
3	W sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo dla obrębu Łubowo	Uchwała Nr XXXIII/348/2017 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 30 marca 2017 r.

4	W sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo dla obrębu Przyjezierze	Uchwała Nr XXXIII/349/2017 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 30 marca 2017 r.
5	W sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo dla obrębu Śmiadowo	Uchwała Nr XXXIII/350/2017 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 30 marca 2017 r.
6	W sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Borne Sulinowo	Uchwała Nr XLVI/492/2018 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 26 kwietnia 2018 r.
7	W sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo dla terenu działki o numerze ewidencyjnym 4/14 położonej w obrębie Kiełpino.	Uchwała Nr XLIX/531/2018 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 3 sierpnia 2018 r.

Uchwały inicjujące z tabeli powyżej zostały przygotowane na podstawie wniosków, które wpłynęły do Burmistrza Bornego Sulinowa. Przystąpienie do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obrębów Dąbrowica, Jeleń, Łubowo, Przyjezierze i Śmiadowo poprzedziła zmiana studium uchwalona uchwałą Nr XXXII/332/2017 z dnia 9 lutego 2017 r.

W wyniku przeprowadzonej analizy zmian zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo przyjęto, że:

- należy sporządzić nowe studium dla obszaru całej Gminy Borne Sulinowo w części opisowej oraz graficznej na podstawie aktualnych wymogów ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Jednakże uznaje się, iż obowiązujące studium jest aktualne jako dokument stanowiący wewnętrzną politykę przestrzenną gminy do czasu uchwalenia nowego dokumentu.
- plany miejscowe sporządzone na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym tj.:
 - a) miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego Miasta Borne Sulinowo przyjęty uchwałą nr XXX/185/93 Rady Gminy w Silnowie z dnia 20 kwietnia 1993 r. zmieniony uchwałą nr XII/148/95 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 8 czerwca 1995 r.,
 - b) miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo przyjęty uchwałą nr XXVI/92/87 Rady Narodowej Gminy Silnowo z dnia 21 grudnia 1987 r. wraz z aktualizacją zatwierdzoną uchwałą Nr XV/84/91 Rady Gminy w Silnowie z dnia 21 grudnia 1991 r. – zmieniony uchwałą nr XIX/241/96 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 31 stycznia 1996 r.,
 - c) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo – Wieś Komorze przyjęty uchwałą nr XIII/161/95 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 14 lipca 1995 r. ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Kozalińskiego z dnia 22 sierpnia 1995 r. nr 22 zmieniony uchwałą nr XXVIII/354/96 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 09.12.1996 r.,

d) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Ciemino gmina Borne Sulinowo, dla zabudowy mieszkaniowej i letniskowej przyjęta uchwałą nr XXVII/472/2002 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 10 kwietnia 2002 r.

uważa się za częściowo nieaktualne, wymagające dostosowania do obowiązujących przepisów prawa oraz otrzymanych wniosków dotyczących zmiany przeznaczenia terenu.,

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo dla terenu działki ewid. nr 244 położonej w miejscowości Łubowo przyjęty uchwałą Nr XXXV/406/2006 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 14 lipca 2006 r. uznaje się za aktualny i obowiązujący do momentu uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo dla obrębu Łubowo,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Borne Sulinowo przyjęty uchwałą NR XXXV/382/09 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 28 września 2009 r. uznaje się za aktualny,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo dla działek nr ewid. 12/91, 12/68, 12/65, 12/64, 22/20 położonych w miejscowości Dąbrowica - „Centrum Turystyczne Dąbrowica” przyjęty uchwałą Nr XLVIII/541/10 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 9 listopada 2010 r. uznaje się za aktualny i obowiązujący do momentu uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo dla obrębu Dąbrowica,
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Borne Sulinowo dla terenów o symbolach 3MN; 64Ut,MN; 65Ut, 91U,Ut,MW; 116Kg; 156MN,U;168MW,MN,U; 188MW,MN,U; 196US; 200MN,Ut; 204MW,U; 207MW,MN,U przyjęta uchwałą Nr XVIII/220/2012 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 28 lutego 2012 r. uznaje się za aktualną,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo dla obrębu Kiełpino przyjęty uchwałą Nr XX/227/2012 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 26 kwietnia 2012 r. uznaje się za aktualny,
- miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla działek 12/3, 12/16, 12/63, 12/73, 12/92, 12/94, 22/61, 22/62 położonych w miejscowości Dąbrowica przyjęty uchwałą Nr XL/480/2014 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 13 lutego 2014 r. uznaje się za aktualny,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo dotyczący terenów położonych w miejscowości Silnowo przyjęty uchwałą Nr XIV/150/2015 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 29 października 2015 r. uznaje się za aktualny,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo dla obrębu Juchowo przyjęty uchwałą Nr XIV/151/2015 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 29 października 2015 r. uznaje się za aktualny,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo dla obrębu Jelonek przyjęty uchwałą Nr XIV/149/2015 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 29 października 2015 r. uznaje się za aktualny,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo dla obrębu Piława przyjęty uchwałą Nr XIV/152/2015 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 29 października 2015 r. uznaje się za aktualny,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo dla terenu położonego w miejscowości Grabno przyjęty uchwałą Nr XXXIII/345/2017 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 30 marca 2017 r. uznaje się za aktualny.

Harmonogram prac planistycznych przyjęty na lata 2016 – 2020 należy weryfikować w nawiązaniu do aktualnych potrzeb i toczących się procedur:

Lp.	Rok	Rodzaj opracowania
1	2016-2019	Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo
2	2017-2019	Sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo dla obrębów Dąbrowica, Jeleń, Łubowo, Przyjezierze i Śmiadowo
3	2018-2020	Sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Borne Sulinowo
4	2018-2019	Sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo dla terenu działki o numerze ewidencyjnym 4/14 położonej w obrębie Kiełpino.

Zasoby materialne gminy

6.4. Gminny program rewitalizacji

Rewitalizacja obszarów zdegradowanych to najbardziej kompleksowa odpowiedź na degradację społeczną, gospodarczą, przestrzenną, techniczną i środowiskową. Jest ona zagadnieniem, które przez długie lata nie było uregulowane prawnie, co było jednym z głównych przeszkód prowadzenia działań w zakresie odnowy społeczno-gospodarczej obszarów zdegradowanych. Kwestie merytoryczne związane z rewitalizacją regulują: Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2018r. poz. 1398 z późn. zm.) oraz wytyczne Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

Program Rewitalizacji Gminy Borne Sulinowo na lata 2016-2026 przyjęto uchwałą Nr XLIII/472/2018 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 16 lutego 2018 r. Program ten kompleksowo i w sposób zaplanowany przedstawia sposób rozwiązywania problemów występujących na obszarze rewitalizacji wyznaczonym na terenie naszej gminy oraz koresponduje z celami strategicznymi Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Borne Sulinowo na lata 2004-2019.

6.5. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy

Pod koniec 2018 r. rozpoczęto prace celem uregulowania spraw związanych z mieszkaniowym zasobem gminy, które narzuca ustawa z 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. z 2018r. poz. 1234 z późn. zm.). W w/w celu planuje się opracowanie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Borne Sulinowo na lata 2020 – 2025. Program ten powinien zawierać między innymi :

- prognozę dotyczącą wielkości oraz stanu technicznego zasobu mieszkaniowego gminy z podziałem na lokale socjalne i pozostałe lokale mieszkalne;
- analizę potrzeb oraz plan remontów i modernizacji wynikający ze stanu technicznego budynków i lokali, z podziałem na kolejne lata;
- planowaną sprzedaż lokali w kolejnych latach;

- zasady polityki czynszowej oraz warunki obniżania czynszu;
- sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy oraz przewidywane zmiany w zakresie zarządzania mieszkaniowym zasobem gminy w kolejnych latach;
- źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej w kolejnych latach;
- wysokość wydatków w kolejnych latach, z podziałem na koszty bieżącej eksploatacji, koszty remontów oraz koszty modernizacji lokali i budynków wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, koszty zarządu nieruchomościami wspólnymi, których gmina jest jednym ze współwłaścicieli, a także wydatki inwestycyjne;
- opis innych działań mających na celu poprawę wykorzystania i racjonalizację gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy, a w szczególności niezbędny zakres zamian lokali związanych z remontami budynków i lokali oraz planowaną sprzedaż lokali.

Dokumentację fotograficzną lub obmiarową poszczególnych nieruchomości zaplanowano jako opracowanie dodatkowe.

6.6. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych

Zgodnie z ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2018r. poz. 2204 z późn. zm.) do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy.

Gminnym zasobem nieruchomości Gminy Borne Sulinowo gospodaruje Burmistrz Bornego Sulinowa zgodnie z zasadami racjonalnej gospodarki. Dlatego w 2018 r. rozpoczęto przygotowanie do sporządzenia Planu Wykorzystania Zasobu Nieruchomości Gminy Borne Sulinowo na lata 2020-2023. Plan nakreślił jedynie główne kierunki działań. W stosunku do każdej nieruchomości rozstrzygnięcia o sposobie i formie jej zagospodarowania będą określone indywidualnie. Gminny zasób nieruchomości będzie wykorzystywany zgodnie z wiążącymi Burmistrza ustaleniami, które będą wynikały z uchwał budżetowych, przepisów prawnych oraz zgodnie z innymi uchwałami Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie podejmowanymi w sprawach związanych z gospodarowaniem nieruchomościami dotyczącymi m.in. nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania.

6.7. Program opieki nad zabytkami

W 2018 roku rozpoczęto prace przygotowawcze do sporządzenia aktualizacji Gminnej Ewidencji Zabytków na podstawie której sporządza się Gminny Program Opieki nad Zabytkami. Zakończenie opracowania i przyjęcie w/w dokumentów zaplanowano pod koniec 2019 r.

Infrastruktura komunalna

6.8. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych

Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych będących w posiadaniu Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Szczecinku na lata 2018-2020 na terenie Gminy Borne Sulinowo przyjęto uchwałą Nr XLIII/473/2018 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 16 lutego 2018 r.

W 2018r na terenie Gminy Borne Sulinowo długość sieci wodociągowej wynosiła 170 434 mb a sieci kanalizacji sanitarnej 147 613 mb.

Środowisko

6.9. Plan gospodarki niskoemisyjnej

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Borne Sulinowo na lata 2015 do 2020 z perspektywą do 2023 został przyjęty uchwałą Nr XXV/257/2016 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 30 czerwca 2016 r.

Plan ten jest dokumentem strategicznym wyznaczającym główne cele, kierunki działań oraz plany i harmonogramy ich realizacji w zakresie podnoszenia efektywności energetycznej, zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, w tym również gazów cieplarnianych. Dokument stanowi zintegrowany zbiór działań mających na celu rozwój gospodarki niskoemisyjnej, która przyczyni się do poprawy jakości powietrza oraz podniesienia komfortu życia mieszkańców Gminy Borne Sulinowo. Ma też na celu redukcję zużycia energii, zwiększenie udziału wykorzystania OZE oraz poprawę jakości powietrza w Gminie Borne Sulinowo i daje większe szanse na uzyskanie dofinansowania na działania proekologiczne w przyszłej perspektywie finansowej.

6.10. Program ochrony środowiska

Na podstawie uchwały NR XX/224/2004 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 30 grudnia 2004 r. przyjęto Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Borne Sulinowo. Jednakże program ten uległ dezaktualizacji co stało się przyczynkiem do rozpoczęcia opracowania nowego opracowania.

Rada gminy wypełniając obowiązek wynikający z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018r. poz. 799 ze zm.) uchwala Program Ochrony Środowiska.

Głównym celem sporządzenia, uchwalenia i wdrażania programu ochrony środowiska jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska. Program ochrony środowiska powinien stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem łączącą wszystkie działania oraz dokumenty dotyczące ochrony środowiska oraz ochrony przyrody.

W 2018 roku trwały prace przy opracowywaniu Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Borne Sulinowo na lata 2019 – 2022 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023-2026, który miał przedstawić podstawowe informacje dotyczące stanu i jakości środowiska przyrodniczego. W 2018 r. zaplanowano opracowanie i przyjęcie programu w formie uchwały Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie na I kw. 2019 roku.

Polityka społeczna

6.11. Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych

Na podstawie uchwały Nr XXXII/333/2017 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 9 lutego 2017 r. przyjęto Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Borne Sulinowo na lata 2017-2025. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Borne Sulinowo na lata 2017-2025 jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek jej opracowania wynika wprost z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 z późn. zm.), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje "opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka".

System wdrażania i monitoringu Strategii określa, iż istotnym elementem monitorowania będzie sporządzanie sprawozdania z rocznego planu realizacyjnego, pokazującego postępy na dwóch poziomach: poszczególnych zadań i projektów oraz celów operacyjnych i strategicznych. Corocznie Radzie Miejskiej przedstawiane będzie Sprawozdanie z realizacji Strategii, przygotowane przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie po uzyskaniu niezbędnych danych z podmiotów zaangażowanych w realizację Strategii.

W miesiącu październiku 2018 roku przedstawione zostało Radzie Miejskiej w Bornem Sulinowie sprawozdanie z realizacji w 2017 roku Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Borne Sulinowo na lata 2017-2025.

Zastosowano wskaźniki monitoringu oraz dokonano prognozę zmian w odniesieniu do celów strategicznych i operacyjnych:

Podsumowanie działań realizujących cel strategiczny I. Zintegrowany system wsparcia i opieki nad dzieckiem oraz rodziną.

Prognoza zmian:	kontynuacja działań	rozszerzenie działań	do realizacji w przyszłości
Wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji rodzicielskiej	X		
Wspieranie przeciwdziałania problemom wychowawczym dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym.	X		
Prowadzenie kompleksowego systemu wsparcia i pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.	X		
Organizowanie i wspieranie inicjatyw uświadamiających i przeciwdziałających występowaniu przemocy w rodzinie.	X		
Promowanie i wspieranie aktywności sportowej, kulturalnej, artystycznej wśród dzieci i młodzieży oraz rodzinnego spędzania wolnego czasu.	X		

Podsumowanie działań realizujących cel strategiczny II. Rozwój systemów wspierających aktywność zawodową mieszkańców gminy.

Prognoza zmian:	kontynuacja działań	rozszerzenie działań	do realizacji w przyszłości
Prowadzenie działań aktywizujących osoby bezrobotne	X		
Organizowanie działań mogących ograniczyć występowanie ubóstwa wśród mieszkańców		X	

Podsumowanie działań realizujących cel strategiczny III. Pomoc osobom niepełnosprawnym i starszym w prawidłowym funkcjonowaniu w życiu społeczności lokalnej.

Prognoza zmian:	kontynuacja działań	rozszerzenie działań	do realizacji w przyszłości
Utworzenie i doskonalenie sprawnego systemu wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych		X	
Wspieranie inicjatyw informacyjnych oraz działań edukacyjnych w zakresie podnoszenia świadomości społecznej i kształtowania odpowiednich zachowań wobec osób niepełnosprawnych		X	

6.12. Gminny program wspierania rodziny

Na podstawie uchwały Nr XLI/457/2017 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie przyjęto Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Borne Sulinowo na lata 2018-2020. Zgodnie z art. 176 i art. 179 pkt. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku (tj. Dz. U. z 2018 poz. 998 z późn. zm.) do zadań gminy należy opracowanie i realizacja trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny. Założeniem Programu jest wspieranie rodzin, w szczególności tych, w których występują problemy opiekuńczo – wychowawcze. Od dnia 31 lipca 2012 r. Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie realizuje zadania należące do właściwości gminy z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na podstawie Uchwały Nr XXIII/271/2012 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 31 lipca 2012 r. w sprawie zlecenia Miejsko-Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie zadań gminy polegających na pracy z rodziną. Pierwszy Program Wspierania Rodziny w Gminie Borne Sulinowo opracowano na lata 2015-2017. Program przyjęty został Uchwałą Nr IV/42/2015 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 05.02.2015 r. i był odpowiedzią na obowiązek nałożony na gminy ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Obecny Program zakłada kontynuację działań profilaktycznych na rzecz rodziny poprzez doskonalenie metod pracy z rodziną oraz wprowadzanie nowych form pomocy rodzinie w zależności od potrzeb. Program został opracowany na podstawie sprawozdań Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie oraz dotychczasowych doświadczeń wynikających z pełnienia obowiązków zawodowych pracowników socjalnych i asystenta rodziny.

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest tworzenie systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez zintegrowanie i spójne działanie na rzecz dziecka i rodziny w Gminie Borne Sulinowo w zakresie wzmocnienia roli funkcji rodziny będącej naturalnym środowiskiem rozwoju dziecka.

Monitoring Programu odbywa się w formie sprawozdania z realizacji zadań w zakresie wspierania rodzin oraz przedstawienia potrzeb – przedkładanego Radzie Miejskiej w Bornem Sulinowie w terminie do dnia 31 marca każdego roku.

MGOPS w Bornem Sulinowie przedłożył w dniu 1 marca 2019 roku Radzie Miejskiej w Bornem Sulinowie sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za rok 2018. Ze sprawozdania wynika, iż w celu realizacji zadań wykonywanych z zakresu wspierania rodziny w 2019 roku należy:

- 1) Kontynuować zatrudnienie asystenta rodziny – możliwość otrzymania dotacji celowej z budżetu państwa.
- 2) Podnosić kwalifikacje asystenta rodziny.

- 3) Podnosić kwalifikacje pracowników zajmujących się pracą z rodziną poprzez udział w szkoleniach i innych formach kształcenia.
- 4) Zapewnić środki na współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
- 5) Rozwijać poradnictwo psychologiczne i prawne oraz utworzyć grupy wsparcia dla rodzin.
- 6) Realizować ustawę o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w związku z urodzeniem dziecka z ciężką chorobą i niepełnosprawnością. W momencie pojawienia się wniosku o wsparcie pomocą asystenta w ramach ww. ustawy konieczne będzie jego zatrudnienie.
- 7) Utworzyć i prowadzić na terenie gminy placówki wsparcia dziennego w formie świetlicy środowiskowej.

W celu osiągnięcia zamierzonych celów, konieczne jest dalsze współdziałanie osób i jednostek organizacyjnych na terenie gminy działających na rzecz rodziny i dzieci, bowiem wyłącznie praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie.

6.13. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Na podstawie uchwały Nr XLI/455/2017 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 21 grudnia 2017 r. przyjęto Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Borne Sulinowo na rok 2018. Cechą wiodącą Programu na rok 2018, podobnie jak w latach poprzednich, jest rozwijanie kompleksowego podejścia do rozwiązywania problemów alkoholowych, poprzez nawiązywanie współpracy z instytucjami takimi jak Policja, Sąd, Prokuratura, szkoły oraz organizacje pozarządowe, zajmujące się m.in.:

- a/ przeciwdziałaniem powstawaniu uzależnienia,
- b/ leczeniem uzależnienia,
- c/ rehabilitacją i resocjalizacją osób uzależnionych,
- d/ redukcją szkód społecznych spowodowanych problemami alkoholowymi.

Wprowadzenie w życie postanowień zawartych w Programie jest możliwe tylko w przypadku podjęcia działań mających charakter interdyscyplinarny, co wymaga ciągłego dążenia do ściślej współpracy pomiędzy instytucjami

i organizacjami pracującymi na rzecz osób z problemem alkoholowym i ich bliskich.

Sprawozdanie z realizacji Programu przygotowuje przewodniczący Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bornem Sulinowie. Termin przedstawienia sprawozdania Burmistrzowi Bornego Sulinowa: do końca I kwartału 2018 r.

Ze złożonego sprawozdania wynika, iż na rok 2018 na realizację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zaplanowane środki finansowe w kwocie 151.097,15 zł, wydatkowano w wysokości 151.097,15 zł, co stanowi 100 % planu, w tym na:

1. Prowadzenie profilaktycznej i edukacyjnej działalności, w szczególności dla dzieci i młodzieży, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach sportowych, działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych - 42.916,23 zł
2. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej - 44.010,00 zł

3. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązaniu problemów alkoholowych	-	14.337,80 zł
4. Obsługa Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	-	43.638,24 zł
5. Edukacja publiczna i profesjonalna w zakresie problemów alkoholowych	-	2.597,88 zł
6. Zakup alkometru w celu poprawy bezpieczeństwa	-	3.597,00 zł

6.14. Program przeciwdziałania narkomanii

Na podstawie uchwały Nr XLI/456/2017 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 21 grudnia 2017 r. przyjęto Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Borne Sulinowo na 2018 r.

Gmina Borne Sulinowo podejmuje działania mające na celu: prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i wychowawczej w szczególności dla dzieci i młodzieży, rozwój edukacji publicznej i szkolenie przedstawicieli różnych zawodów, instytucji i wyspecjalizowanych służb w dziedzinie przeciwdziałania narkomanii, a zwłaszcza w zakresie umiejętności wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na prawdopodobieństwo zażywania narkotyków i postępowania z osobami uzależnionymi. Wypracowanie w społeczności lokalnej racjonalnych postaw natychmiastowego i właściwego reagowania na każdy kontakt dzieci i młodzieży z narkotykami.

Celem głównym, najważniejszym Programu jest prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej, wychowawczej i zapobiegawczej podnoszącej świadomość społeczności lokalnej w zakresie problematyki dotyczącej narkomanii.

Z raportu z realizacji Programu Przeciwdziałania Narkomanii za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. wynika, że Realizatorami programu byli m.in. Urząd Miejski w Bornem Sulinowie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Bornem Sulinowie, Centrum Kultury i Rekreacji w Bornem Sulinowie, Komenda Powiatowa Policji w Szczecinku, Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Szczecinku, Komisariat Policji w Bornem Sulinowie, Straż Miejska w Bornem Sulinowie, Ochotnicza Straż Pożarna, Ochotnicza Grupa Ratunkowa „Tadmed” w Szczecinku, szkoły oraz organizacje pozarządowe z tereny Gminy Borne Sulinowo.

Na rok 2018 na realizację Programu Przeciwdziałania Narkomanii zaplanowano środki finansowe w kwocie 16.788,57 zł, wydatkowano 16.788,57 zł, co stanowi 100 % planu, w tym na:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem poprzez rozszerzenie działalności Punktu Konsultacyjno – Informatycznego (wynagrodzenie terapeuty lub psychologa) lub przeprowadzenie programów terapeutycznych na terenach szkół, realizacja programu profilaktyki uniwersalnej pn: „ Unplugged” - 15.786,31 zł
2. Finansowanie szkoleń dla organizatorów Programu - 1.002,26 zł

6.15. (Wieloletni) i roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Na podstawie uchwały Nr XL/447/2017 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 30 listopada 2017 r. uchwalono Program współpracy Gminy Borne Sulinowo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2018 rok.

Cele programu:

1. Umacnianie lokalnych działań, stworzenie warunków do powstawania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnych.
2. Umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycje.
3. Zwiększenie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów.
4. Poprawa jakości życia poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych.
5. Intensyfikacja działań na rzecz dzieci i młodzieży.
6. Otwarcie na innowacyjność poprzez umożliwianie organizacjom indywidualnego wystąpienia z ofertą realizacji konkretnych zadań publicznych prowadzonych przez samorząd.

W 2018 r. priorytetowymi dla Gminy Borne Sulinowo zadaniami były:

1. wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu;
2. przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym;
3. działalność na rzecz integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
4. działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym;
5. działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynek dzieci i młodzieży;
6. turystyka i krajoznawstwo;
7. kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego.

Sprawozdanie z realizacji Programu przedstawiane jest Radzie Miejskiej w Bornem Sulinowie w terminie do dnia 31 maja 2019 roku.

W 2018 roku Burmistrz Bornego Sulinowa w ramach rozstrzygniętego otwartego konkursu ofert podpisał umowy na realizację zadań publicznych w 2018 roku z 15 organizacjami. Natomiast w trybie pozakonkursowym – „Małe granty” zadania publiczne w 2018 roku realizowało 16 organizacji.

W 2018 roku na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom na planowane 215.545,00 zł wydatkowano 211.708,60 zł, co stanowi 98,2 % planu, w tym na zadanie:

1. Turystyka i krajoznawstwo	-	2.500,00 zł
2. Małe granty	-	43.249,64 zł

3. Zakup fabrycznie nowego, średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego z funkcją usuwania skażeń	-	20.000,00 zł
4. Zapewnienie gotowości bojowej jednostki ochrony przeciwpożarowej włączonej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego	-	1.045,00 zł
5. Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym	-	10.000,00 zł
6. Działalność na rzecz integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem Społecznym	-	11.500,00 zł
7. Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym	-	7.496,96 zł
8. Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynek dzieci i młodzieży	-	2.917,00 zł
9. Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	-	2.000,00 zł
10. Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu	-	111.000,00 zł

7. Realizacja uchwał rady gminy

Rada Miejska w Bornem Sulinowie w roku 2018 podjęła 146 uchwał, z czego:

- 1) 33 objętych było nadzorem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie;
- 2) 41 podlegało publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Stwierdzenia nieważności uchwał przez organy nadzoru lub sądy administracyjne:

1. W dniu 12 marca br. wpłynęła uchwała Nr VI.67.K.2018 Kolegium RIO w Szczecinie z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Nr XLII/470/2018 z dnia 1 lutego 2018 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania, rozliczania oraz kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji, udzielonych niepublicznym przedszkolom i niepublicznym innym formom wychowania przedszkolnego, działającym na terenie Gminy Borne Sulinowo w części objętej § 2, § 3 ust. 1-2, § 4 ust. 1-2, § 7 ust.1 i ust.3 oraz § 13 uchwały.
2. W dniu 7 maja br. wpłynęło rozstrzygnięcie nadzorcze Nr P-1.4131.94.2018.K Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 7 maja 2018 r. stwierdzające nieważność § 8 załącznika do uchwały Nr XLV/481/2018 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Borne Sulinowo w zakresie wyrazu „pełnoletnie”.
3. W dniu 1 czerwca br. wpłynęła uchwała Nr XIV.140.K.2018 Kolegium RIO w Szczecinie z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Nr XLVI/497/2018 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania, rozliczania oraz kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji, udzielonych niepublicznym przedszkolom i niepublicznym innym formom wychowania przedszkolnego, działającym na terenie Gminy Borne Sulinowo, tj. stwierdzono nieważność § 1 ust. 2 pkt 3, § 6 ust. 2 i § 9 ust. 1 uchwały.

4. W dniu 21 grudnia 2018 r. wpłynęło rozstrzygnięcie nadzorcze Nr P-1.4131.435.2018.K Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 21 grudnia 2018 r. stwierdzające nieważność § 1 uchwały Nr II/12/2018 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 29 listopada 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej przez osoby objęte rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2020 w zakresie wyrazów „pomocy w formie posiłku” oraz „albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych”.

8. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

8.1. Porozumienia międzygminne:

- ZROT (Zachodniopomorska Regionalna Organizacja Turystyczna w Szczecinie) - członek: wspólne wydawnictwo materiałów promocyjnych, wspólne uczestnictwo w targach turystycznych i imprezach wystawienniczych, udział w bezpłatnych szkoleniach z sektora branży turystycznej organizowanych przez ZROT,
- ZMiGDP w Karlinie (Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty w Karlinie) - członek: wspólne aplikowanie o środki zewnętrzne, wspólna realizacja projektów dofinansowanych ze źródeł zewnętrznych, udział w szkoleniach organizowanych przez ZMiGDP,
- EUROREGION POMERANIA - członek: możliwość aplikowania o środki zewnętrzne na realizację projektów.

8.2. Inne formy współdziałania

- LGD POJEZIERZE RAZEM - członek LGD, członek zarządu, członek Rady LGD: możliwość aplikowania o środki zewnętrzne, rozdział środków, wspólna realizacja projektów, udział w szkoleniach LGD.

8.3. Współpraca międzynarodowa

- niemiecka gmina partnerska Amt Anklam Land: wymiana młodzieży szkolnej przy wsparciu funduszy zewnętrznych, organizacja obozów integracyjno-szkoleniowych dla młodzieżowych grup OSP.

9. Inne istotne działania Burmistrza Bornego Sulinowa

Udział Burmistrza Bornego Sulinowa w różnych ciałach lokalnych (powiatowych) i regionalnych:

- przedstawiciel Gminy Borne Sulinowo w Powiatowej Radzie Sportu działającej przy Starostwie Powiatowym w Szczecinku.

Działania prowadzone przez Burmistrza Bornego Sulinowa w 2018 roku były szczegółowo relacjonowane na sesjach Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie, każdorazowo w formie pisemnej informacji między innymi w takich zakresach jak :

1. Ład przestrzenny
2. Inwestycje i remonty

3. Mienie komunalne
4. Ochrona środowiska
5. Finanse
6. Oświata i edukacja
7. Polityka społeczna
8. Kultura
9. Turystyka, sport i rekreacja
10. Gospodarka komunalna
11. Gospodarka mieszkaniowa i lokalami użytkowymi
12. Rozwój gospodarczy
13. Aktywność obywatelska (organizacje pozarządowe, jednostki pomocnicze)
14. Rozwój zasobów ludzkich w sektorze samorządowym
15. Gmina w rankingach, konkursach, publikacjach